

DE BROEKGAZET

Driemaandelijks tijdschrift van
vzw Natuurpunt De Vrienden van het Schulensbroek
V.U.: Piet Rymen, Manestraat 58, 3540 Herk-de-Stad.

Woordje van de voorzitter

Multatuli (ik heb veel geleden) schreef het reeds in zijn verhaal over Saidjah: "Mijn verhaal is eentonig" Maar ik kan ook enkel blijven zeggen -schrijven- dat we met zijn allen druk bezig zijn én... dat het Schulensbroek blijft groeien...

Het project Life Delta is al gedeeltelijk gestart op sommige plaatsen in 't broek. Meerdere aannemers zijn aan de slag, na een periode van grondige studie door specialisten en vakmensen. Sommige lieden hebben echter geen vertrouwen in onze wetgeving , procedures en uitvoering van ingediende en gesteunde projecten. Meestal is dit omwille van onwetendheid. Er waren vele voorlichtingsvergaderingen, er is een website, er werd info verspreid. Doch communicatie is moeilijk. Hierin zit de Latijnse stam " communia" (gemeenschappelijk). Als je iets meedeelt en de ontvanger begrijpt het ,dan is het gecommuniceerd, dan is het gemeenschappelijk). Doch als de geadresseerde het niet begrijpt - of niet wil begrijpen- dan is het niet gecommuniceerd, enkel meegedeeld. Om het met een oud Nederlands spreekwoord te zeggen:" Wat baten kaars en bril, als de uil niet zien en lezen wil".

U vindt in deze Broekgazet wat info over vragen die leven bij de mensen. De antwoorden kunnen u helpen om proberen te communiceren...

Verder een artikel van archeoloog Mark Willems over proefboringen in het Schulensbroek en wat info over onze geplande Zeelandreis ter gelegenheid van ons dertigjarig bestaan.. En er valt nog zoveel te vertellen, maar dat is voor de volgende Broekgazet...

Vast staat alleszins: Het Schulensbroek groeit én wordt steeds mooier en biodiverser. Vermits we in dit woordje blijkbaar behoorlijker citeren eindigen we met een (vrij vertaald) citaat van Fidel Castro: " De geschiedenis zal ons gelijk geven!"

Piet Rymen

voorzitter

Werken Life Delta: Vraag en antwoord

Nu de eerste uitvoeringen op het terrein van start gegaan zijn, leven er een aantal vragen en bezorgdheden rond de werken die in het kader van Life Delta in het Schulensbroek en aan het Schulensmeer uitgevoerd worden. Dat begrijpen we. We willen daarom op de vragen die ons bereiken graag een antwoord bieden.

Het Schulensbroek is een prachtig vogelrijk gebied. Er komen meer dan 300 vogelsoorten voor, met de Woudaap en Grauwe klauwier als bijzonderste. Waarom wordt er dan gekapt?

Natuurpunt en haar partners VMM en ANB werken al tientallen jaren aan de uitbouw en het beheer van het natuurgebied het Schulensbroek. De gehele broedvogelpopulatie wordt in het Schulensbroek al sinds 1992 intensief opgevolgd zodat we zeer goed kunnen inschatten waar gerichte maatregelen noodzakelijk zijn. Daarbij worden bosjes die voor commercieel gewin aangeplant zijn, en verwaarloosde percelen in het gebied omgevormd. Deze werken zijn voorzien in een door ministerieel besluit goedgekeurd beheerplan dat uitvoering geeft aan beslist beleid rond natuurdoelen en dat de nodige adviesprocedures heeft doorlopen, onder meer via de betrokken gemeentes. De mooie natuur die je nu ziet in het broek, is het direct gevolg van die inspanningen. Het project Life Delta, waarbij middelen van Europa werden aangetrokken, dient voor de versterking van deze natuurwaarden en geeft ons de gelegenheid om broodnodige stappen te zetten in het verder herstel en behoud op langere termijn. De Grauwe klauwier kon door gerichte ingrepen al tot een succesverhaal uitgroeien. De Woudaap zal maximaal profiteren van het rietmoeras dat voorzien is aan het Schulensmeer. Naast die soorten zijn er nog 9 doelsoorten waarvan het Europees project het leefgebied zal herstellen en versterken.

Met het open maken zal men opnieuw bewoning en wegen kunnen zien in het gebied. Het industriegebied van Herk De Stad is momenteel zichtbaar vanuit het gebied. Hoe zal dit opgevangen worden?

De bedoeling is in dit open gebied aan de rand van het gebied zoveel mogelijk te werken aan buffering door bosjes en struwelen, ook om soorten die erin thuishoren maximaal ruimte te geven. De kapping aan het industriegebied gaat over een aanplant die natuurlijk wordt ingericht met poelen voor de Kamsalamander. Op de rand van het industriegebied zal in de winter van 2019 - 2020 een brede bufferstrook met inheemse struiken en bomen worden aangeplant om een landschappelijke, visuele en ecologische buffer te creëren.

Het materiaal uit de 'zandvang' zal in het meer verwerkt worden. Zal dat niet leiden tot vervuiling? En wat met de oeverwaluwen?

De verondiepingen gebeuren uitsluitend met grond die reeds binnen het projectgebied aanwezig is. Het gaat dan hoofdzakelijk om zand uit de zanddepots, dat oorspronkelijk uit het Schulensmeer afkomstig is. Het sediment uit de zandvang, dat eigenlijk al deels in het Schulensmeer aanwezig is, vormt maar 7,5 % van het totale te verzetten volume grond. Op die manier zal een rietmoeras gecreëerd worden dat optimaal is voor soorten als de Woudaap, Roerdomp en Bruine kiekendief. Bij de inrichting zal een nieuwe oeverwaluwenwand voorzien worden voor de aanwezige kolonie.

Het materiaal van de zandvang aan de inlaat van het meer, bestaande uit zand en leem afkomstig van de instroom vanuit de Demer, zal bij deze werken mee verwerkt worden. De kwaliteit van dit materiaal is gelijkaardig aan de waterbodem in de rest van het meer gezien de zandvang maar een gedeelte van het sediment afkomstig van de Demer kan afvangen. Door de zandvang te ruimen zorgen we er ook voor dat de efficiëntie ervan verbetert. Op die manier voorkomen we een ongecontroleerde verondieping en regelmatige vertroebeling van het Schulensmeer. Een goede werking van de zandvang is cruciaal voor onder meer het visbestand in het meer. De kwaliteit van het materiaal werd getest en de plannen hiervoor werden in samenspraak met afvalmaatschappij OVAM uitgewerkt. Vlaanderen heeft zowat de strengste wetgeving voor grondverzet waaraan uiteraard ook in dit project moet voldaan worden. Door de totale inrichting zal het meer een betere natuurkwaliteit krijgen en het visbestand zal verbeteren waarvan ook de Grote modderkruiper kan profiteren.

Er zullen dode bomen aan de rand van het meer in het water gelegd worden. Zal recreatie zoals surfen en zeilen nog wel kunnen aan het meer?

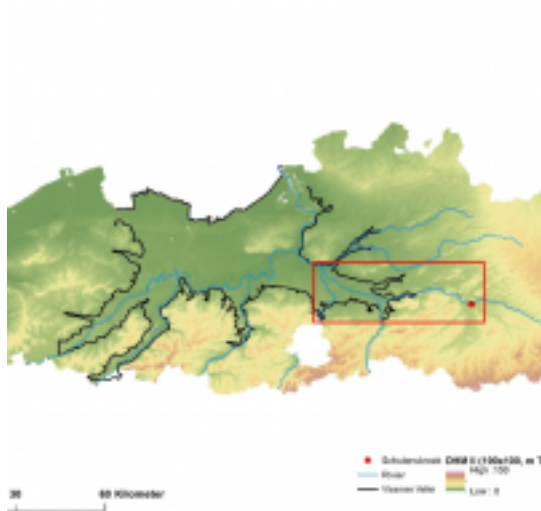
Het meer is 76 ha groot. Het rietmoeras zal aan de randen van het meer gesitueerd zijn en in bepaalde zones in de Pijpenkop. De surf- en zeilzone zal volledig gevrijwaard blijven. Aan de rand zullen slechts op bepaalde plaatsen enkele bomen met hun kruin in het water gelegd worden (en deze zullen verankerd worden). Ze vormen een afwisseling in de rietkragen en deze inrichting is gebaseerd op een voorstel dat door de vissersvereniging werd uitgewerkt. Onder water zorgen deze bomen voor rustige paaiplassen, bovenaan is er rustplaats voor vogels. Gezien de bomen niet verder dan 10 m buiten de oever worden geplaatst, waar conform het politiereglement niet gevaren mag worden, gaat deze ingreep geen impact hebben op de waterrecreatie op het meer.

Is er plaats voor hondenlosloopzone en speeltuin mogelijk aan het Vloot?

LIFE Delta focust op de versterking van de ecologische doelstellingen in het gebied. Dit neemt niet weg dat we er in geslaagd zijn verschillende recreatieve inrichtingen in het project op te nemen zoals de opwaardering van het bestaande wandelpad met knuppelpad, de aanleg van een nieuw kinderavonturenpad en een belevingspad voor mindervaliden en de kwalitatieve inrichting van de hengelplassen aan de noordoostelijke oever. Het is evident dat deze

recreatieve inrichtingen afgestemd worden op de ecologische doelstellingen van het gebied. Een speeltuin of hondenlosloopzone voor honden is momenteel niet voorzien binnen het budget van LIFE Delta. Voor de hondenlosloopzone zijn er aftoetsende gesprekken om te kijken of op een redelijke termijn een geschikte oplossing gevonden kan worden.

Vlaamse Vallei Survey Project (KU Leuven) in Schulensbroek

Link naar PDF: [Vallei Survey Project .pdf](#)

Natuurpunt Vrienden van het Schulensbroek 30 jaar!

In 1989 startten een aantal jongeren en ouderen een vereniging: de VZW “ De Vrienden van het Schulensbroek”. Wat klein begon, werd groot: “héél groot”. Ooit schrijven we nog wel eens wat geschiedenis over de groei en wat er zoal gebeurde in de vereniging en het broek in die periode. Nu hebben we het nog te druk. Daarom geengrote feesten of drankpartijen..... Wel gaan we op uitstap naar Zeeland, vooral om vogels te spotten. Hou de datum van 16 november vrij indien je geïnteresseerd bent. Praktische info hieronder. Wees dan snel want het aantal plaatsen is jammer genoeg beperkt.

NATUURTRIP NAAR NEDERLAND: VOGELS KIJKEN IN WINTERS ZEELAND

Zeeland is de meest Westelijke provincie van Nederland en bestaat uit een gigantische rivierdelta die de thuishaven is van een indrukwekkend aantal vogelsoorten. Het is een belangrijke stopplaats voor trekvogels op hun weg naar het zuiden en elk seizoen is verschillend. Zeker in de winter vinden veel vogels hier een veilige plek om op kracht te komen en te overleven gedurende de koude maanden. Ganzen, eenden en steltlopers tref je er in grote getale aan en elke winter passeren er wel enkele speciale dwaalgasten. Zoek jij met ons mee?

Brouwersdam, bekende hotspot vlakbij

De Brouwersdam is een gigantische dam die de Zeeuwse eilanden Schouwen-Duivenland en Goeree-Overflakkee met elkaar verbindt. Hij werd gebouwd in 1971 om overstromingen te voorkomen en het was tijdens deze constructie dat er een artificeel habitat voor vogels werd gecreëerd. Langsheen de landzijde van de dam ontstond een grote, kalme baai die nu de thuishaven is voor allerlei soorten watervogels waaronder roodkeel-, parel- en ijsduiker, middelste en grote zaagbek, nonnetje, brilduiker, ... Aan de zeezijde vinden we alle duikers, maar ook zwarte en grote zee-eend, soorten alkachtigen waaronder zeekoet, alk en een occasionele kleine alk. De moeite waard om toch even te turen!

Bezaaid met polderlanden, moddervlakten en moerasgebieden

Schouwen-Duivenland, Walcheren en Goeree-Overflakkee. Deze (schier)eilanden vormen de Nederlandse provincie Zeeland bestaat. Ze bestaan uit polders, moddervlakten en moerasgebieden en kunnen in de winter ronduit spectaculair zijn! We kunnen er velduilen, blauwe kiekendieven en enorme vluchten ganzen (rotganzen en brandganzen) zien. We spotten hier in de polders ook regelmatig roodhalsganzen en ruigpootbuizerds, en wie weet krijgen we nog andere noordelijke gasten in het vizier.

Wat maakt deze vogelreis naar Zeeland zo bijzonder

Dat we hier in de winter naartoe trekken is geen toeval. Ook duizenden vogels brengen hier hun winter door, en daar profiteren we van. Naast fantastisch vogelskijken, genieten we ook van een verzorgde lunch. Maar een dag is lang en wat picknick kan best ook mee. De gids is een goedlachse, bijzonder aangename en graag geziene reisbegeleider die je alles over vogels kan vertellen. Maak kennis met je reisbegeleider Billy Herman.

Klimaat, kledij en materiaal

Het weer in Zeeland is meestal erg koud in de winter. Wees dus voorbereid op alles, en bescherm je tegen een extreem gure wind. Het is een goed idee om extra warme kledij (thermisch ondergoed) en schoeisel mee te nemen gedurende de frisse excursies, net als een regenjas. Qua schoeisel raden we toch laarzen aan, zeker wanneer we even het strand zouden op gaan. Stevige stapschoenen zijn een must.

Alle plaatsen zijn uitstekend. We tonen je zoveel mogelijk vogelsoorten en brengen je ook heel wat bij over de determinatie van vogels. We schrikken zeker niet terug voor een mooie wandeling in een adembenemende setting, maar doorgaans brengt onze bus ons dicht bij de plaats waar we vogels kijken.

Tijdens de daguitstap is een verrekijker heel sterk aangeraden. Ook wie een telescoop heeft en fotoestel kan deze zeker gebruiken.

Afspraakplaats en uur deelnameprijs

We spreken af op zaterdag 16 november 2019 om 6u15 aan de kerk van Schulen en vertrekken daar om 6u30. We zijn daar terug rond 18u30.

Door storting van 10 euro per persoon op onze rekening BE55 4515-0591 4144 ben je ingeschreven. (e-mail adres ook vermelden). De uiteindelijke prijs wordt later bepaald maar zal maximaal 25 euro bedragen. Saldo wordt op de bus geregeld.

Bomen -en struikenverkoop

Op 7 december is er onze jaarlijkse bomen-en struiken verkoop. Een bestellijst vind je hieronder. Aarzel niet om ze te verspreiden (of zelf in te vullen). Elke klant (in Scholen) -die het wenst- krijgt een zomerlinde cadeau .

Link naar PDF: [A5 folder plantenverkoop limburg 8-2019 \(1\).pdf](#)